

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

CSÜÖRTÖK, 1932 JANUÁR 28
TIMISOARA - TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 22. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICHENDREDR

Nem ér semmit

egy város ármakszimálása, mert ez legjobb esetben is csak a kór tüneteit igyekszik eltüntetni anélkül, hogy a betegséget magát gyógyítaná. A bajok orvoslása nem is áll az egyes közületek lehetőségében. mert ez elsődrendű állami feladat lenne. Az államnak lenne kötelessége a „szakértő” kormány mellett szakértő bizottságot létesíteni, amely nemcsak az élelmiszerek, hanem az összes közszükségleti, tehát ipari cikkek áralakulását is komoly tanulmányozás tárgyává tegye, megállapítsa, mennyi benük a jogos és nem jogos, mit kell számlájára írni az életviszonyoknak és mit irnak a mi számlánkra a — kartellek. Azt látjuk, évek óta napról napra jobban, hogy az embereknek kilencvenkilenc százalékos óriási többsége a legelkeseredettebb küzdelmet vívja a megélhetésért, tehát nem lehet közömbös, sőt fontos állami feladat az áralakulások mikéntjével is foglalkozni. Adókönyvitéseket a gyakorlatban minden ígéret ellenére nem volt eddig módunkban elkönyvelni. Ami egyes városokban — így Temesvárot is — a közszolgáltatások csökkentése terén történik, egymagában nem megoldása a kérdésnek. Aminthogy nem oldja meg a ház- és üzletbereknek az élet követelményei által történő lassu lemorzsolódása sem. Nem azért, mert itt ülnek nyakunkon a kartellek, a maguk hatalmi gögijében mindenek felett képzelve magukat, itélve elevenek és holtak fölött, állam az államban, sőt állam az állam fölött hatalmuk névtelenségében és ármegállapító diktatúrájukban. Soha, amióta világ a világ, olyan hatalmas szakadékok még nem tátozott az ipari és mezőgazdasági termékek között, mint ma. A gazdasági élet normáitól való eltérés megteremtette azt a paradoxsz jelenséget, hogy minél olcsóbban bocsátja áruba a gazda mezőgazdasági terményeit, annál drágábban kénytelen megvásárolni az ipari termékeket. Ez pedig a kartellek büne, amelyek falánk telhetetlenségükben megteremtették a másik gazdasági paradoxszont: a szervezetség anarhiáját. Ennek az anarhiának áldozatai a fogyasztók, akár cukrot, akár posztót, akár cipőt, vagy papirost kell venniük. A kartellek jóvoltából. A kartellek jóvoltából fizetjük még ma is a cukrot háromszoros, a posztót és cipőt, valamint az új-

Végre erélyes lépésre határozták el magukat a hatalmak az egyre vakmerőbb Japánnal szemben

Az Északamerikai Egyesült Államok és Anglia kormányai komolyan foglalkoznak azzal a lehetőséggel, hogy akár külön külön, akár pedig együttesen megpróbálnak rendet csinálni a távoli Keleten. Az a szándékuk, hogy erélyesen lépnek fel Japán ellen, amelyet arra akarnak kényszeríteni, hogy most már

katonai előnyomulásait hagyja abba. Az angol tengerészeti miniszteriumban sűrű tanácskozások vannak és több kábelbeszélgetést folytattak a washingtoni tengerészeti miniszteriummal. Fratt amerikai admirális háromszor volt kihallgatáson Hoover elnöknel, akinek előterjesztéseket tett arra vonatkozólag,

hogy milyen legyen Amerika fellépése a japánok ellen.

Csen-Ming-Csung tábornok közlekedésügyi miniszter átvette a kínai külügyminiszterium vezetését. A tábornok izzó japánellenes politikát hirdet és valószínűnek tartják, hogy befolyásának lesz köszönhető, ha Kína hadat üzen.

Letartóztattak egy volt temesvári pénzügyi titkárt a magyarországi büntetőhatóságok megkeresésére

A temesvári kerületi rendőrzérfelügyelőség tegnap feltűnést keltő letartóztatást eszközölt. A rendőrség ugyanis őrizetbe vette Hajnal Sándor volt temesvári pénzügyi titkárt, aki nyugdíjaztatása után ügyvédi gyakorlatot folytatott. A rendőrzérfelügyelőség néhány nap előtt a belügyminiszteriumtól rendeletet kapott, hogy Hajnal Sándort tartóztassa le, Jancu Traján rendőrigazgató napokig kereste Hajnalt, aki ismert ember volt valamikor Temesvárott, most azonban lakását nem tudták megállapítani. Két nap előtt Jancu az adott szeméyleírás alapján az egyik belvárosi kávéházban meglátta Hajnalt, diszkrétan hozzálépett és így szólt:

Jancu Traján rendőrigazgató vagyok. Hajnal urhoz van szerencsém? Parancsom van önt elővezetni. Kérem, a felülés elkerülése végett kövessen.

A kinos jelenet alatt Hajnal elszápadt, azután felvette a kabátját és szótlanul követte Jancu Trajánt a rendőrzérfelügyelőségre. Egy

éjszakát a rendőrségen töltött, tegnap Jancu rendőrigazgató jegyzőkönyvet vett fel vele, délelben tizenegy óraker pedig átkísérték a ügyészségre. Mihailescu Marin vezetőügyésznek már nem volt ideje az iratot áttanulmányozni, ezért tegnap délután visszakisérték a rendőrségre és ma visszaviszik az ügyészségre. Hajnal Sándor letartóztatására vonatkozólag Porumb János rendőrségi vezérfelügyelő a következőket mondotta:

A belügyminiszteriumtól kaptuk a parancsot, hogy Hajnalt tartóztassuk le és kísérjük az ügyészségre. A miniszteri rendelet csak annyit közöl, hogy Hajnalt a magyar büntetőhatóságok kérték ki, de hogy miért? azt nem tudjuk.

Hajnal Sándornak a temesvári pénzügyigazgatóságon titkári rangja volt és amikor 1926-ban nyugdíjaztatását kérte, a temesvári ügyvédi kamaránál jelöltként bejegyeztette magát. Utóbb Magyarországra költö-

zott, de három évi magyarországi tartózkodás után már magyar utlevéllel visszatért Temesvárra. Hajnal Sándor sorsa most a minisztertanács kezében van. Az ügyészségben ma letartóztatásba helyezik és valószínűleg holnap tárgyalja a törvényszék a kiadatási kérelmet. A törvényszéknek nem áll módjában véglegesen dönteni, csak véleményt mond a kiadást illetően.

A véleményezés alapján a minisztertanács dönti el, hogy Hajnalt kiadja e Magyarországnak, vagy nem. Addig Hajnal fogva marad.

Jogi szempontból a kiadás körül érdekes vita merül fel. Hajnal ugyanis magyar utlevéllel tért vissza, kérdés azonban, hogy a magyar utlevél megszerzésével elvesztette román állampolgárságát. Amennyiben román állampolgárnak tekintik, úgy ügyében a temesvári törvényszék dönt a Budapestről elkérendő bünyügyi iratok alapján. A magyar hatóságok állítólag nagy összegű hiány miatt keresik a volt pénzügyi titkárt.

ságpapirost kétszeres áron. Ugyanakkor, mikor a buza az ipari árhoz viszonyítva értékének egyötödére süllyedt. Ez a törhetetlen elment a két termelési osztály árai között tovább fenn nem tartható. Feltétlenül hívei vagyunk a gazdasági szabadságnak, de csak addig, amíg szabadsággá nem válik. Ha azonban akadnak hatalmas egyesületek, amelyek nem akarnak az életkövetelményekhez igazodni, amelyek fittyet hányanak a kínálat és kereslet törvényeinek, amelyeknek az erkölcsstelenségig

emelt védvamos várfalak mögül csak jóllakottan gunyos kacaja hallatszák, mellyel embertársaik nyomoruságát kísérik, akkor — gazdasági szabadság ide, gazdasági szabadság oda — kötelessége az államnak ebbe az anarhiába erős kézzel belenyulnia. Ma csaknem mindenki szegény. Szegénység és drágaság nem férnek meg egymással. A szegénységet mérsékelni, csökkenteni kell, ez pedig csak olcsósággal lehetséges. Az ennyivalóval tulajdonképpen nincsen baj nálunk. Baj van azon-

ban azokkal az ipari termékekkel, amelyeket nem tud magának megszerezni az, aki az ennyivalót szállítja: a gazda. Itt kell rendet teremteni, még pedig sürgősen. Kisebbsé szabni néhány kartellnek és kartellparazitának zsebet és ezzel olcsóbb, jobb, elviselhetőbb életet teremteni. Amig ez meg nem történik, üres szalmacséplés minden helyi hatósági figyelmeztetés. Nekünk pedig nem üres szalma kell, hanem merész, bátor cselekedet: a kartellek letérése. Ez az olcsóság utja.

Egységesen rendezik a különböző éveken különböző számítás alapján megállapított nyugdíjakat

A nyugdíjasok még alig tértek magukhoz az első meglepetésből, amelyben a nyugdíjsökkentés révén részesültek és a pénzügyminisztérium máris újabb meglepetést készít elő számukra. Ismeretes, hogy a pénzügyminisztérium elkészítette a köztisztviselői fizetések egységesítésére vonatkozó tervezetet, amelyben az összes minisztériumok tisztviselői számára egyforma fizetéseket állapít meg. A szakminiszteriumok a tervezettel most foglalkoznak, de választ még nem adtak. Tegnap azonban nyilvánosságra került, hogy a pénzügyminisztériumban elkészültek a nyugdíjak egységesítésére vo-

natkozó tervezettel is. Ez ugyanis megszünteti az 1922-ben, 1925-ben és az 1922 év előtt nyugalmazott nyugdíjasok különböző csoportjait és a nyugdíjakat minden állás után egyformán állapítja meg. Bukaresti jelentés azt is hírül hozza, hogy a nyugdíjaknak ez az egységesítése nagyban csökkenti a jelenlegi nyugdíjakat. Lesznek sokan, főleg olyanok, akiket az 1922. év előtt nyugdíjaztak, akiknek az egységesítés jobb helyzetet teremthet, azonban a tervezet következtében még a mostani csökkentett nyugdíjak is lefognak. A tervezet azon az állásponton épült fel, hogy egyetlen

nyugdíjas se kaphasson magasabb nyugdíjat, mint az az aktív tisztviselő, aki ma szolgálatban van. Külön csökkentést jelent a drágasági pótléknál tervezett egységesítés. A tervezetet törvényjavaslat formájában rövidesen a parlament elé terjesztik és megszavazása után azonnal életbe léptetik.

Ezzel kapcsolatban a pénzügyminisztériumban kimutatást készítettek, amely szerint a kincstár az 1931. évi köztisztviselői fizetések és nyugdíjak címén 2 milliárd 300 millió lejjel, dologi kiadások fejében pedig hétszázötvenhat millió lejjel tartozik.

Három fiatalember gyilkolta meg és rabolta ki a kispesti gazdag vendéglőst

Tegnap volt nyolc napja, hogy Kispesten fölfedezték azt a kegyetlen rablógyilkosságot, amelynek Lukács Béla gazdag vendéglős esett áldozatul. A véletlen akarta, hogy a rablógyilkosok éppen ennek a nyolcadik napnak hajnalán kerüljenek kézre. A rendőrség a város külső területein naponta tartott razziát és az egyik detektívcsoporthoz, amely a Népliget környékét járta be, kedden hajnalban telefonon jelentette a főkapitányságon, hogy sikerült elfogni Lukács Béla gyilkosait, akik három vannak.

Az elfogottak Staniszlovski József huszonhat esztendőes asztalosságát, Nikodém József huszonegyéves soffőr és Kaba Gusztáv huszonkét esztendőes bádógossegéd.

Mindhárom minden tagadás nélkül beismerő vallomást tettek. Elmondották, hogy Lukács Béla vendéglőst hosszabb ideje ismerték, jóban voltak vele és sokszor voltak nála.

Tudták róla, hogy állandóan sok pénze van és mert ezt a pénzt szerették volna magukhoz kaparintani elhatározták, hogy Lukács Bét meggyilkolják és a pénzt magukkal viszik. A gyilkosság estéjén ott ültek a vendéglőben és boroztak. Nikodém akkor ellopta Lukács Bélának a vendéglő falán lógó lakáskulcsát. Nemsokára aztán távoztak. A kulcs segítségével kinyitották a lakásajtót, Nikodém és Kaba bementek a lakásba, melynek ajtaját Staniszlovski azután rájuk zárta.

Sztaniszlovski vizatér a koresmába és elmondotta, hogy társai hazamentek, ő ellenben visszatért még egy fröccsre.

Lassan idogálta borát, közben pedig a lakáskulcsot visszalopta a szögpre Mikor bekövetkezett a záróra és Lukács készülődni kezdett, Sztaniszlovski fizetett és kiment az utcára.

Odalopozott a lakás ablaka elé és bekopogott. Ez volt a jel, hogy vigyázzanak odabent, mert Lukács Béla nemsokára jön. Azok odabent készenlétben állottak. Mindkettőnek rövid nyelű ólmos botja volt, amelyet a vendéglőben a kabátjuk belső zsebében rejtettek.

Amikor aztán nemsokára Lukács Béla gyanútlanul benyitott a lakásba, az ólmos bottal hirtelen úgy rája ütöttek, hogy a szerencsétlen ember jajszó nélkül összeesett.

Azután még néhányat ütöttek rá. Amikor már nem mozdult, akkor a nadrágja zsebéből kivették a kasszakulcsot. Fölnyitották a pénztárat és kivették abból hatszázhusz pengő készpénzt, továbbá egy aranyórát, aranyláncot és több ékszert. A rablógyilkosság után Sztaniszlovskival együtt hazamentek. Együtt laktak a Népliget közelében és régóta jóbarátok voltak. Különböző mindhárman január elsején léptek ki a katonaságtól. Azt a szeges cipőt, amelynek nyomát a rendőrség az

udvaron megtalálta, elégették. A pénzen megosztzkodtak, valamint azon is, amelyet az óra és az ékszerek elzálogosítása után kaptak.

Néhány napon keresztül jól éltek, de minél inkább fogyott a pénzüik, annál biztosabbra veték, hogy hamarosan elfogják őket.

Abban állapotok meg, hogy töredelmes vallomást tesznek és nem fognak semmit sem tagadni. Átkisérték mindhármukat az ügyészségre, amely tisztázni fogja a három cinkostárs szerepét. Lukács Béla gyilkosai fölött valószínűleg statáriális bíróság ítélkezik.

Tekintettel arra, hogy a három rablógyilkos még a katonaság kötelékébe tartozik és január elsején csak hosszab szabadságot kapott, a rendőrség az ügyészség és a katonai hatóságok tanácskozása alapján úgy döntöttek, hogy a rablógyilkosok felett katonai bíróság fog ítélkezni. Mindhármat tegnap délután átszállították a Margit körüti katonai fogházba.

Tanterem lett a városháza tanácsterméből, ahol hetvenhat városi tisztviselő komoly tanfolyamon vesz részt

A városháza elsőemeleti nagyterme amely rendszerint komoly tanácskozások és gyakran heves viták színhelye, délutánonként iskolahelyiséggé változik át. A nagyteremben rendszeres oktatás folyik és hetvenhat tanítvány figyeli hallgatja az előadásokat, közben jegyzet az előtte levő füzetben, vagy belenez a tankönyvbe. Mind a hetvenhat tanuló — felnőtt férfiak és nők vegyesen — igyekszik a fejébe vésni az előadáson hallott anyagot, amelyből nemsokára vizsgáznok kell. A hetvenhat tanuló mind városi tisztviselő, akiknek a jövő héten kell le-

tenni a közigazgatási vezérfelügyelőségben a hivatalnoki képesítési vizsgát. Mind olyan tisztviselők és tisztviselőnők, akik 1924 óta kerültek a városhoz és akik részére a közigazgatási törvény előírja a képesítési vizsgát. Közöttük vannak azonban újabb keletű tisztviselők is, így például a tizenhét hivatalnok, akiket az elmúlt ősszel neveztek ki. A vizsga tárgyai alkotmánytan, közigazgatás, fogalmazás és számvitel. Az előadásokat Sagovici Sámuel dr. városi főjegyző tartja. A közigazgatási törvény igen szigorú. Rendelkezése azt mondja, hogy azt

a hivatalnokot, aki a képesítési vizsgát nem tudja letenni, elbocsátják. Pótvizsga nincs, fellebbezés nincs. Érthető tehát, hogy a tisztviselők milyenszorgalmasan tanulnak. Hiszen a kenyerükről, családjuk megélhetéséről van szó. A város maga sem akarja azt, hogy valamely tisztviselője, aki már hosszabb-rövidebb ideig szolgálatot teljesít, megbukjon és állástalan legyen. Ezért rendezti Sagovici dr. főjegyző a tanfolyamot. A hallgatók pedig nem csak előadás alatt igyekeznek minél többet a fejükbe vésni, hanem odahaza késő éjszakáig szorgalmasan folyik a tanulás. Nem a kalkulussért viaskodnak, amelyet kapni fognak a vizsgán, hanem az életükért, a jövőjükért.

Szent a béke

a sorsjegyfronton a millió lei körül

A zsidó kórház milliós sorsjegyek ügye, amely Erdély közvéleményét heteken keresztül foglalkoztatta és már bűnügyi utra terelődött, végre mégis békés uton befejeződött. Stern Zseni és Plesz Béla is belátták, ha a bíróságnál keresik igazukat, akkor nagyon sokáig várhattak volna pénzükre, amelynek nagyobb részét a pereskedés költségei fel is emésztették volna. Ezért szívesen fogadták az egyik nagyváradi szikvizgyáros közvetítését, aki mint régi jó ismerősük, egyezkedésre szólította fel őket. A szikvizgyáros vezetésével megindultak azután a tárgyalások, amelyek eredménnyel jártak és végre megállapodás jött létre, mely szerint osztozkodnak a nyerevényen. A millió fele Stern Zseni lesz, míg a másik felét Plesz Béla kapja. A megállapodást írásba foglalták és közjegyző előtt is aláírták. Az újabb fordulat következtében a bűnvádi feljelentés tárgyalánná vált és Stern Zseni Plesz Béla társaságában meg is jelent a vizsgálóbírónál és bejelentette, hogy visszavonja a bűnvádi feljelentést, amit Plesz Béla ellen adott be. Ezzel megszünt az eljárás, kézhez kapják a sorsjegyet és Kolozsvárott felveszik a pénzt. Ami biztos, az biztos. A négyszáz-ezer lei is szép összeg és a békés kiegyezést különben mindenki megelégedéssel fogadta.

Temesvár legrégebb
egészségügyi cégénéél
(alapított 1841)

Koch Károlynál

kaphatók a legjutányosabban szemüvegek, lúdtalp-betétek, has- és sérvkötők, készen és rendelésre. Beretvák, ollók, orvosi műszerek, azok javítása és nikkelezése.

Belváros, Szt. György-tér

Megnyílt

a Dreher-féle sörcsarnok és étterem

II., Fő-utca 39. szám

Elsőrendű italok és ételek!

Abonoma is!

a n. érdemű közönség szíves pártfogását kéri

STÖHR

Febr. 6

Filharmonia jubiláris hangversenye

a városi színházban

Sulyos elvi ellentét

a patenta fiksza megállapítására létesített bizottság első ülésén, amelyet a kereskedői megbizottak otthagytak

A patenta fiksza alkalmazásából kifolyólag sulyos elvi ellentét támadt a temesvári pénzügyigazgatóság mellett működő bizottság és a kereskedelmi és iparkamara kiküldöttei között. A bizottság első ülésén Endre Károly és Muncilla Demeter kamarai kiküldöttek kijelentették, hogy a patenta fiksza való osztályozás munkálataiban csak úgy vesznek részt, ha a bizottság a reális jövedelemnek megfelelően eszközli az osztályozást. Ez annyit jelent, hogy

a bizottság vegye tudomásul az 1931. év sulyos gazdasági válságát, amely csökkentette a kiskereskedők és iparosok jövedelmét. Ennek megfelelően a csökkentett jövedelmek alapján végezze a bizottság a munkáját.

Zlatescu pénzügyigazgató kijelentette, hogy a patenta fiksza vonatkozó törvény harmincadik, de különösen hetvenhatodik szakasza előírja, hogy a patenta fiksza való osztályozás a ténybeli helyzetnek megfelelően történjék. A ténybeli helyzet pedig — a pénzügyigazgató felfogása szerint — az, ha

a törvény alapján a bizottság feladata abban merül ki, hogy az utóbbi három év jövedelmének középátlama alapján az iparosokat és kiskereskedőket osztályozza.

A kereskedői megbizottak erre kijelentették, hogy ilyen körülmények mellett a bizottságban nem működhetnek, kérték, hogy ellenvéleményüket jegyzőkönyvbe foglalják, az esetet pedig a kamara tudomására hozzák. Az elnöklő bíró és Zlatescu pénzügyigazgató ezt tudomásul vették, az esküt Endrétől és Muncillától nem vették ki, akik ezek után eltávoztak.

A különös konfliktus ezer és ezer kisegyszenciát érint. Zlatescu pénzügyigazgató ezzel kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— A kamarai kiküldöttek kész listákkal érkeztek a bizottsági ülésre és eleve kijelentették, hogy a törvény harminchatodik szakasza alapján a jövedelem szempontjából a ténybeli helyzettel kell számolni. A törvénynek magyarázata szerint a ténybeli helyzet nem más, mint az utolsó három esztendő jövedelmi középátlamosának a szem előtt tartása.

Mi ezektől a jövedelmi alapoktól sem felfelé, sem lefelé nem térhetünk el, ezek a számok reánk nézve kategorikusok, mondhatnám diktatorikusok.

En a pénzügyminiszteriumnak erről jelentést tettem és várom a miniszterium választát.

Az ellentétes elvi álláspontból keletkezett konfliktussal kapcsolatban Kun Richárd a kereskedelmi

és iparkamara alelnöke, a maga véleményét a következőkben szögezte le:

— Az említett hetvenhatodik szakaszra való utalás is megállapítja, hogy a patenta fiksza való osztályozásnál a ténybeli helyzetet,

Felesleges a bizottság, ha csak számtani alapműveleteket végezhet

— A patenta fiksza könnyítés akart lenni a kiskereskedők és kiskiparosok számára és éppen a hetvenhatodik szakasz az, amely a ténybeli helyzet megállapítását lehetővé teszi. A ténybeli helyzet pedig az,

az elmúlt év folyamán a jövedelmek megcsappantak és így az adónak is csökkennie kell. Ha mindez nem így lenne, akkor miért engedélyezi a végrehajtási utasítás, hogy a bizottság tagjai a helyszínrre is kiszállhassanak a jövedelem megállapítására végett.

A magunk részéről feleslegesnek tartjuk, hogy a kamara kiküldöttei egyszerű osztás, szorzás, összeadás és kivonási műveletben vegyenek részt. Ha a ténybeli helyzet megvitatását a törvény nem engedélyezi, akkor teljesen felesleges a kamara kiküldötteinek szerepe. Ez az eljárás

azaz a jövedelmek realitását kell figyelembe venni. Ahogy a pénzügyigazgató ur az osztályozást értelmezi, semmi szükség a patenta fiksza, hanem a tavalyi adókivetési rendszert lehetett volna alkalmazni.

rás a kereskedők jogos érdekeinek megrövidítése lenne és alássa a kamara presztizsét is.

Éppen ezért a kamara kiküldöttei jogaik fentartásával mindaddig nem vesznek részt a bizottság tárgyalásain, amíg ez a kérdés tisztázást nem nyert.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara a patenta fiksza osztályozásából kifolyólag az ügyet a kamarák országos szövetségének igazgatósága elé terjeszti. Baltescu János dr. elnök tegnap este Bukarestbe utazott és ma résztvesz a kamarák szövetségének ülésén, ahol ezt a kérdést megvitatják. Valószínű, hogy a szövetség Bratescu Zamfir pénzügyi alminiszterrel kéri a két ellentétes elvi álláspont tisztázását. A döntésig a kamara kiküldöttei a bizottság ülésén nem vesznek részt.

g—d

Lengyelország mégis megkötötte az oroszokkal a kölcsönös meg nem támadhatási szerződést

Diplomáciai körökben feltűnést keltett, hogy Lengyelország és Oroszország között mégis létrejött a kölcsönös meg nem támadhatási szerződés. Ugy a lengyel—orosz, mint az orosz—lengyel meg nem támadhatási szerződést már parafálták és az aláírást a Népszövetség főtitkári hivatalának bejelentették. A parafálással kapcsolatban a külügyminiszter a következőket hozta nyilvánosságra:

— A Rigában kezdett román—orosz tárgyalások megszakadtak. Románia három előterjesztésben szögezte le álláspontját és el nem vi-

tatható jogait. Az oroszok azonban intranzigens magatartást tanúsítottak és olyan feltételeket szabtak, amelyeket Románia követve nem fogadhatott el. A tárgyalásokat azért nem lehet véglegesen meghiusultaknak tekinteni. Ismeretes, hogy Ghica külügyminiszter és Litvinov Genfben tanácskoznai fognak és lehetséges, hogy a tanácskozások folyamánaképpen ismét felvesszük a rigai fonalat. Ennek a lehetősége azonban elsősorban az oroszok magatartásától függ és attól, hogy az előző szerződéseket respektálják.

Végleges leszámolás készül Goga és Averescu között

Bukarestben a legellentétesebb politikai hírek keringenek. Argetoianu értesítette bukaresti környezetét, hogy szombatán reggel hazaérkezik. A pénzügyminiszter még szombatán kihallgatáson jelenik meg az uralkodó előtt, hogy külföldi utjáról jelentést tegyen. Bukarestben

az érdeklődés most főleg Maniu Gyula személye felé terelődik, akit Károly király tegnap délután négy óráig hosszas kihallgatáson fogadott. Maniu királyi kihallgatásáról sokat beszélnek, de keveset tudnak. A jövő hét közepén Goga Oktávián járul az uralkodó elé és ezek-

PINKERTON
BOY Taxa 10, vizum 50 lei.
T. lefon 75. Budapesti
megbízásokat elvállalok

kel a kihallgatásokkal kezdetüket vették a politikai jellegű audieneciák. Goga legközelebb Turnszeverinbe utazik, ahol meglátogatja Avarescu marsallt. Ez a látogatás szintén nagy jelentőséggel bír, mert ezen alkalommal Goga és Avarescu között végleges leszámolás készül. Amennyiben Avarescu nem hajlandó megértőbb politikai irányt követni, úgy Goga és a marsall között a szakítás elkerülhetetlenné válik.

A király tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta Tatar Kornél dr. erdélyi és bánági alminisztert, akitől az uralkodó az erdélyi és bánági viszonyok iránt érdeklődött. A miniszter igyekezett az uralkodónak az erdélyi nép szükségleteiről és helyzetéről tiszta képet adni.

Aradi bál

a munkanélküliek segélyezésére

Arad városa most rendezte meg jótékonycélu bálját, amelynek jövedelmét a munkanélküliek segélyezésére fordítják. A bál sikere érdekében Arad hölgyei nemzeti és különbség nélkül összefogtak és fáradságtalan munkásságuk eredménye egy pompás és remek hangulatu estély volt, amely hetvenkétezer lelt jövedelmezett a munkanélkülieknek. Az egyes versenyek csak emelték a bál kitűnő hangulatát. Különösen érdekes volt a bálkirálynő és a legrokonszenvesebb férfi megválasztása. A bál királynője egy feltűnően szép, karcu lugosi urileány, Brankovics Évi lett, aki édesanyjával, dr. Brankovicsnéval Lugosról utazott át az aradi bálra. Az urileány már belépése alkalmával általános figyelmet keltett és nemcsak első helyre került partnerével a tangóversenyben, de a keringőverseny második helyét is ők foglalták el. A legrokonszenvesebb férfi megválasztásánál az egyhangú jelölés Serban György dr. prefektusra esett és Arad megye feje lett a verseny első helyezettje. A sikerért elismerés illeti a rendezőseget, amely lankadatlan buzgalommal készítette elő az estélyt. A hatóságok jóindulatu támogatása is nagyban előre lendítette a sikert. Barabás Béla dr. hívo szava sem maradt nyomtalan és az egyházak erkölcsi segítsége is hathatós támogatásnak bizonyult. Az oroszlanrész azonban mégis Arad város lakosságának jut, mert nekik köszönhető, hogy a bál eltekintve az erkölcsi sikertől, anyagilagban is kiváló sikert eredményezett.

Készpénzért olcsón

vehet férfi- és nő ruhákat

FUCHS SÁNDOR

ruhaüzletében csak Jászai-város, Skudier-tér 3. sz. a.

Átmeneti férfi felöltő 200 lejtől

Sport férfiöltöny 500—1500-ig

Fin télikabátok 400—900-ig

Szövet pantalon 120—400-ig

A Kereskedők RéSZletZáróKöZÖSégének tagja.

Videkieteknek 5% engedély.

1932. február

1-én

Magyar Nőegylet Bálja

1932. február

1-én

Déli
Hírlap

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGYTER
4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

2-52, este 9 után 7-65 és 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Victoria” nyomda nyomása.

A rendőrségen

már napok óta várják a rendőrtisztek beosztására vonatkozó rendeletet, mely azonban eddig még nem érkezett meg. Az inkadrálási lista helyett tegnap másik miniszteri rendelet érkezett, amely a rendőrségi alkalmazottak fizetésére vonatkozik. A rendelet azonkívül, hogy bejelenti a fizetések csökkentését, a járandóságok egységesítését is megvalósítja. A rendelet szerint ugyanis a komizárusi rangban megszűnik az osztályokba való csoportosítás és az összes komizáriusok egységes fizetést kapnak. A fizetések csökkentésére vonatkozólag a rendőrség számvevője a következőket mondotta: A komizáriusi járandóságok csökkentése ügyében még nem lehet tisztán látni, annyi azonban bizonyos, hogy az áldozati adó megszűnése ellenére a komizáriusok kisebb fizetést fognak kapni. Ez a különbség azonban csekély és mindössze két-háromszáz leiel jelent kevesebbet. A rendőröknel azonban már jelentős összeget tesz ki a csökkentés, amely átlag 20 százalékos redukciónak felel meg. Ezentul ugyanis egy családós rendőr havi fizetése mindössze 2100 lei lesz, amely a megélhetésre ugyancsak kevés, és még ezt sem kapja pontosan.

— Miklós herceg külföldi utja. Bukarestből jelentik, hogy Miklós herceg elhagyta Páris és tegnap hosszabb tartózkodásra Svájcba utazott.

Furlugeanu prefektus Vingán. Furlugeanu Oktavian megyei prefektus tegnap Popescu Misu képviselő és Boroanca kíséretében Vingán járt, ahol meghallgatta a lakosság kívánságait, valamint a községi ideiglenes bizottság egyes tagjaival szemben emelt panaszait. A prefektus megígérte, hogy a panaszokat orvosolni fogja.

Pápaszemek és csiptetők
orvosi rendelésre is, minden árban legelőny sebben vásárolhatóak
TEJNOR FERENC és Tsa
optikai üzletében
Temesvár-Gyár, K. sz. utca-ér 1. Tel. 5-61

— Magyar Kisebbség. Jakabffy Elemér dr. kamarai képviselő nemzetpolitikai szemléjének most jelent meg legújabb száma. Az új szám sok aktuális kisebbségi kérdéssről közöl figyelemreméltó cikkeket. A tizenegyedik évfolyamból levő lapból a Lugoson levő kiadóhivatal szívesen küld mutatvány-számot.

Minden szegénységünk mellett mégis gazdagodunk,
mert a telekkönyvi adatok szerint januárban a
vagyongyarapodás Temesvárott közel tizenöt
millió leit mutat — papiron

Az új esztendő első hónapjában igen megcsappant a temesvári telekkönyvi hivatal forgalma. Máskor három hét alatt a telekkönyvben százával történtek a bejegyzések. Most ellenben mindössze negyven-hét eset volt. Egy kis rossz májusággal szinte azt lehetne ráfogni a telekkönyvi tisztviselőkre, hogy a január unalmat hozott számukra. Kevés munkájuk okozója a végtelenül leromlott gazdasági helyzet. Máskor állandóan sok volt az új bekebelezés. Most ellenben ki ad kölcsönt ingatlanra is?

Januárnak eddig lepergett napjaiban a temesvári telekkönyvben nyilvántartott ingatlanokra mindössze tizenegy megterhelést vezettek rá.

Sem bankok, sem magánosok nem adnak jelzálogkölcsönt, csak igen kevés kivétellel, másrészt pedig az ingatlanok máris igen meg vannak terhelve. A tizenegy bekebelezésből volt egy 4.762 dolláros és egy 2676 svájci frankos, a többi kilenc tételt leiben jegyezték be és azok végő-

összege 992.662 lei, tehát nem egészen egy millió. Nem is lehetett több a bekebelezett összeg, amikor a legmagasabb tétel 30.000 lei volt. Kevés volt az ingatlanokra vezetett végrehajtás, mindössze kettő, összege pedig 411.000 lei. Ingatlanokra mindössze hat árverést tartottak behajtott összeg 330.395 lei volt.

A bekebelezések, árverések és végrehajtások összege 1.734.057 leit tesz ki együttvéve. Ez a temesvári ingatlanok januári vagyonapadása.

Ezzel szemben az ingatlanok vagyongyarapodása — bekebelezési törlés és vétel — sokkal öröndetesebb képet mutat. Hosszu idő óta először történt, hogy ez az összeg felülmúlta és pedig igen jelentékenyen az apadást. Összesen tizenhat esetben történt törlés és pedig leiben 7.471.880 és két dollártétel 8.600 összegben. A törölt összegek jelentékenyek, mert három van millió fölül és százezer leiben alóli csak három eset van.

Nagyon öröndetes, hogy há-

rom hét alatt tizenkét ingatlant tudtak Temesvárott vásárolni, egyet 8000 dollárért, a többi összesen 9.132.500 leiert.

Négy olyan vétel volt, amikor a vételár egy részét mindjárt kisebb nagyobb törlesztésekre is használták fel. A vásárolt ingatlanok közül volt egy három milliós, kettőnek az ára egy millió leiben emelkedett tul, ellenben egyetlenegy sem volt százezer leiben alóli. A törlések és vételtek végösszege 16.604.380 lei. Ha ebből levonjuk a vagyonapadást, akkor a gyarapodás 14.870.323 lei. Ez részben annak köszönhető, hogy ingatlanra alig kapni kölcsönt, részben tulnyomóan pedig annak, hogy előkerülnek a rejtett pénzek, amelyeket bekebelezett adósságok kiegyenlítésére és ingatlanokba való befektetésbe használnak föl.

A nagy anyagi nyomorúságnak, amelyben az egész világ leledzik, ilyenformán mégis van előnye is. Minden szegény segünk mellett mégis gazdagodtunk. k. e.

Nagyváradai csapat külföldi győzelme. A Nagyvárad Atlétikai Klub francia turájának harmadik mérkőzését Montreuilban játszotta, ahol az FC Montreuil megerősített csapatával vették fel a küzdelmet. A mérkőzésen a váradai csatársor nagyszerűen játszott és végül 6:2 (2:0) arányban lehengerelték a francia csapatot. A gólok közül háromat Ciolac a temesvári Ripensia kölcsönadott játékosa, kettőt Bodola és egyet pedig Rónai rugott.

— Valótlan hír fegyelmi eljárásról. Sedan Miklós, lugosi volt postafőnökről bucaresti hiradás alapján azt irtuk, mintha ellene fegyelmi eljárás lenne folyamatban. Illetékes helyen annak közlésére kérnek, hogy Sedan Miklós postafőnök ellen semmiféle eljárás nincs és nem volt és mindenkor a korrekt főtisztviselő mintaképe volt. A fegyelmi hire valószínűleg olyan egykori alanta-

saitól származhatott, akik ellen Sedan vezetett vizsgálatot. Ezt a magunk részéről a legnagyobb készséggel hozzuk nyilvánosságra.

Usukamájolaj helyett csemege a Jemalt.

— Kártérítést fizet a vasut. Kiss Mátyás katona 1930 július huszonharmadikán a józsefvárosi állomáson olyan szerencsétlenül járt, hogy ballábát amputálni kellett. A katona Brudariu Adrián ügyvéd útján az államvasutak ellen kártérítési pert indított. A törvényszék havi ezeröttszáz lei járulékat ítelt meg Kissnek élete fogytáig, de csak a kereset benyújtásától kezdve. Az ügyet tegnap tárgyatta a tábla és Brudariu felszólalása után a törvényszék ítéletét olyképpen változtatta meg, hogy a járulékat a baleset napjától fizetendő.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

— A Népszövetség és a keleti konfliktus. A Népszövetség tanácsa tegnap délben zárt ülésben foglalkozott a távol keleti konfliktussal. A tanácskozáson sem a japán, sem a kínai delegátus nem vett részt. Este a népszövetségi tanács elnöke

Bizalommal
vásárolhat
zongorát,
pianinót
az 50 éves tradícióval rendelkező
WONKA JANOS
cégnél, Temesvár-Józsefváros, Török-
utca 4. sz. (Külli-tér)

külön-külön fogadta megbeszélésen Japán és Kína delegátusát, akikkel hosszasan beszélt a mandzsuria helyzetről. A Népszövetség ma újból tanácskozik a japán-kínai konfliktusról és megvitatta Amerika és Anglia beavatkozásának lehetőségét is.

Ha most fizet

elő a Déli Hírlapra, úgy abban a kedvezményben részesül
hogy e hó végéig

INGYEN

kapja a lapot és csak elsejétől számítjuk az előfizetést, Köztisztviselőik, nyugdíjasok, papok, tanítók havonta csak hatvan leit fizetnek,

Telefonáljon szonnal (2-52) és
nyomban küldjük a lapot
Egy levelezőlap a rendelő pontos
címevel elegendő

Déli
Hírlap

Timisoara, Szentgyörgy-tér 4.

Fogászat

Foghuzás 50 Lei
Fogtömés 50 Lei
Fehér arany korona 600 Lei
Arany korona, garántlalt 22
karátos arany 400 Lei
Goldin korona 150 Lei
Fehérfog drb-ként 100 Lei

Deutsch Mussa
diplomált dentist.
III. Bul. Carol (v. Hunyadi-u.) 14.

A valódi
Antracit Brikett

nem kormoz. gázmentes.
Mélyen leszállított árban kapható
kizárólag:

Vas és Társa
cégnél Temesvár IV.,
Bégajobbgor 17
Telefon 13-01

Óvakodjunk a silány minőségű
utánzattól.

